

at en saadan stakkels, fattig Enkemand, der sidder hen med flere Børn, er meget værre situeret, end en Enke med Børn i flere Tilfælde er, thi han maa for at kunne forlade sit Hjem og gaa paa Arbejde holde kvindelig Medhjælp til at tage sig af Børnene. Men der er ingen, der har Medlidenhed med ham. Ministeren paalægger Hjælpekasserne særlig at have Opmærksomheden henvendt paa Enker med uforsørgede Børn, men der er andre, der kunne være lige saa nødlidende og trængende, og derfor mener jeg, det ikke er heldigt i Loven at indsætte en saa speciel Opgave, tilmed da denne ikke kan løses paa tilfredsstillende og fyldestgørende Maade ved Hjælpekasserne, men bør løses ved en særlig Lovgivning.

Dernæst indeholder Lovforslaget en Bestemmelse om, at man ikke skal spørge om, hvor vedkommende hører hjemme som forsørgelsesberettiget. Jeg er bange for, at dette vil føre til mange ubehagelige Konsekvenser. Det vil sikkert føre til den ubehagelige Konsekvens for alle de Kommuner, der ligger nær op ad en stor Købstad, og hvor man kan bo billigere end inde paa Byens Grund, at der vil ske en meget stor Udvandring af Enker fra Byerne til Nabosognene, og Nabosognenes Hjælpekasser have da pligtskyldigst at understøtte dem, uanset hvor de høre hjemme. Paa den Maade kan man let flytte Forsørgelsespligten og Forsørgelsesbyrden fra en Kommune til en anden. Jeg beder dog ærede Medlemmer overveje, om det er rigtigt at aabne Mulighed for den Slags Forhold, der let vil resultere af en saadan Lovbestemmelse. Helt at se bort fra Refusionspligten i dette Forhold gaar neppe an.

I Lovforslagets Motiver henviser man til den Bevægelse, der i den senere Tid er kommet op i forskellige Byer, Holstebro, Ringsted og andre, idet man har flyttet en Del Enker fra Fattigvæsenet over paa Hjælpekasserne. Jeg tror, at denne Bevægelse har to Sider, en filantropisk og en økonomisk. Den filantropiske er den smukke Side af denne Bevægelse, at man gerne vil give disse Enker, der ere komne ind under Fattigvæsenet, deres fulde Frihed tilbage. Men man kan ikke uden videre slaa en Streg over Fattighbyrden. Fattighhjælpen er for dem, der ikke kunne ernære sig selv. Hjælpekassen er til for at yde Hjælp i trange Tider til dem, der dog kunne yde noget selv. Dette er Meningen med Hjælpekasserne, derfor hedde de Hjælpekasser. Men Bevægelsen har

ogsaa en økonomisk Side, og det er den ligefremme, at Kommunalbestyrrelserne regne ud: kunne vi faa disse Enker, saa mange som muligt, førte fra Fattigvæsenet ind under Hjælpekassernes Forsørgelse, faa vi noget af Statskassen, vi faa en Trediedel refunderet, men skulle vi have dem siddende paa Fattigvæsenet, faa vi ingen Refusion, og derfor gøre vi klogt i at se, hvor vidt vi kunne gaa ad denne Vej. Jeg beder derfor baade den højtærede Minister og ærede Medlemmer være opmærksomme paa, at denne Bevægelse ikke alene er en filantropisk, og netop fordi den ikke er det, bør der vises en vis Varsomhed i Brugen af de Midler, man her anvender for at kaste en Byrde, der hviler paa Kommunen, delvis over paa Staten. Staten er der ingen, der har Medlidenhed med, blot Staten kan træde til, faar det gaa, som det kan, synes man. Og vel kan det være rimeligt og naturligt, at mange Kommunalbestyrrelser ville lette Kommunerne for deres Byrder, men der er Grænser for, hvad man bør gøre ved Lovfortolkninger i Stedet for at gaa den rigtige og reglementerede Vej.

Hvad ellers det foreliggende Spørgsmaal i sin Almindelighed angaar, maa jeg sige, at jeg har ikke noget imod, at denne Sag bliver gjort til Genstand for Prøvelse og Overvejelse, lige saa lidt som jeg har noget imod, at der af Staten ydes forøgede Bidrag til Hjælpekasserne, hvad Lovforslagets § 4 jo gaar ud paa. Ministeren foreslaar, at Staten skal yde $\frac{1}{4}$ Million udover, hvad den yder ifølge Loven om Hjælpekasser. Loven fastsatte 250,000 Kr. om Aaret, i Fjor forhøjede vi Bidraget ekstraordinært, og Ministeren vil altsaa nu forhøje det med $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Det glæder mig, at vi have Raad til det, for naar vi høre, hvad forskellige Ministre, ogsaa den højtærede Indenrigsminister, sige, og læse, hvad der er sagt paa offentlige Møder, skulde man tro, at Statskassen var saa forarmet, at man var ved at gaa fallit. Jeg har hørt meget stærke Udtalelser fra en enkelt Minister, som jeg ikke her skal referere — det er overflødigt —, men ogsaa den højtærede Indenrigsminister har paa et Møde for nylig skildret den forfærdelige finansielle Tilstand, hvori vi stod. Nu glæder det mig at se, at det ikke er værre, end at den ene Minister efter den anden har Raad til at ofre en halv Million hist og en hel Million her, ja 12 Millioner der. Der er endnu „ingen Armod i Hytten“, som Fynboen siger, naar slikt kan finde Sted. Men hver Gang en